

[A. Chr. Andersen.]

pligtige opgaver vil blive mindre, når der nu ikke fås statstilskud, og at man i så fald vil overveje at gøre visse aktiviteter pligtige for kommunerne.

Jeg kan tilsige mit partis støtte til lovforslagenes gennemførelse.

Samuelson: Det radikale venstre kan anbefale de foreliggende lovforslag. Det første af dem er mere end et byrdefordelingsproblem, idet lovforslaget indeholder bestemmelser om amtsskolekonsulenternes stilling efter 1970. Jeg tror, det er meget vigtigt at sikre en nogenlunde smertefri overgang til de nye kommune- og amtsstrukturer, og hertil vil de gamle amters stab af tjenestemænd inden for undervisningssektoren sikkert kunne yde betydelige bidrag. Der vil selvfølgelig opstå problemer i de områder, hvor amter ved sammenlægninger deles næsten midt over, ligesom der i et enkelt tilfælde er tale om, at et område, som hidtil har været dækket af én konsulent, efter 1. april 1970 skal deles op i to selvstændige områder.

Amtsskolekonsulenterne har i de sidste år været stærkt belastet med byggesager o. lign., så deres pædagogiske virksomhed er gledet betydeligt i baggrunden. Derfor venter vi med spænding på lovforslaget om det kommunale skolevæsens styrelse og tilsyn, der kan skabe klarhed. Der er nemlig en fare for, at en 2-årig overgangsperiode som foreslået kan betyde en 3-årig svag planlægningsperiode, idet ingen i perioden 1969-72 effektivt kan påtage sig et planlægningsarbejde i de nye amter, så længe ansvaret er fordelt på mennesker, der ikke ved, om de skal fungere efter 1972. Derfor må styrelsesloven frem så hurtigt som muligt, og jeg håber, at undervisningsministeren kan bekræfte, at den kommer straks ved næste samlings begyndelse. På den måde kan vi sikre, at amternes kommende administrationsstab kan etableres, og derved mindske ulemperne i overgangsperioden.

Vi er ikke så bekymrede som visse kommunalpolitikere for, at de ændrede refusions-satser til lærerlønninger skulle betyde mindre aktivitet. De dage er heldigvis for længst forbi, hvor man i en række landkommuner ikke ville ansætte lærere, fordi de ikke pro-

ducerede noget. Dels bliver kommunerne nu store og bæredygtige, dels er interessen for en høj undervisningsstandard samtidig stor. Når man nu forsøger at lægge et større ansvar ud til kommunerne også inden for skolevæsenet, og når der kommer en lov med formindskede refusioner, er der måske nogle, der er af den formening, at man får en neddæmpet aktivitet. Men jeg kan egentlig slet ikke forstå de kommunalpolitikere, der mener det, for lige så ofte står de jo og fortæller os, at kommunernes selvstyre er en illusion, og at alt bestemmes fra centralt hold. Vi tror, at kommunerne vil vide at holde deres undervisningsvæsen i orden; det skal forældrene nok fortælle dem at de skal gøre.

For at sikre, at de tyndt befolkede og store landkommuner med det største befordringsbehov kan magte at centralisere deres skolevæsen til pædagogisk og økonomisk bærende skoleenheder må forslaget om amtskommunalt bidrag med 75 pct. af befordringsudgifterne hilses med tilfredshed. Det skal nok hjælpe, og der skal nok blive etableret rimelig befordring. Imidlertid rejser sig det problem, om ikke skolebørns befordring efterhånden mere er et spørgsmål om trafikintensitet end om kilometerafstand. Jeg vil gerne spørge undervisningsministeren, om man ikke vil tage dette problem op til ny vurdering. Jeg kunne tænke mig, at man f. eks. fik et amtskommunalt tilskud til kommuner, som etablerer disse befordringer, der bliver mere og mere påkrævet, efterhånden som trafikintensiteten vokser.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslagene til udvalgsbehandling.

Krøgh Hansen: Den 25. marts behandlede vi her i tinget fem af de lovforslag, som udgør en del af det lovkompleks, der skal ændre byrderne mellem staten og kommunerne. Ved den lejlighed sagde venstres ordfører, hr. A. Chr. Andersen, ifølge Folketingstidende 1968-69, sp. 5164, følgende:

„Det må indrømmes, og det vil jeg da give hr. Ove Hansen ret i, at disse lovforslag er et led i dette samlede sæt, og at vedtagelsen af disse lovforslag i og for sig må indebære, at man også må vedtage de andre lovforslag, som er fremsat, og som skulle danne grundlag for den byrde-